

**І. А. Брижань**

доктор економічних наук, доцент, кафедра економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, Україна, iryna_bryzhan@meta.ua

УДК 339.747:507(477)

**О. В. Григор'єва**

кандидат економічних наук, доцент, кафедра економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, Україна, olesya_hryhoryeva@i.ua

Концептуальні основи антикризової політики екологічно орієнтованого розвитку України

Анотація. У статті визначено екзогенні та ендогенні фактори, що спричинили виникнення комплексної кризи в Україні. Авторами розроблено концептуальні основи формування антикризової політики екологічно орієнтованого розвитку України, що базуються на ідентифікованих внутрішніх і зовнішніх антидрайверах економічного розвитку, і дають можливість обґрунтувати пріоритети інвестиційної політики й технологічної модернізації виробництва, антимонопольної та антикорупційної стратегій, сформуванню інструментарію мотивації екологічно орієнтованої діяльності підприємств.

Ключові слова: криза; антидрайвери економічного розвитку; антикризова політика; інвестиційна стратегія; технологічна модернізація.

Iryna Bryzhan

D.Sc. (Economics), Associate Professor, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava Ukraine
24 Pershotravnevyi Ave., Poltava, 36601, Ukraine

Olesya Hryhor'eva

PhD (Economics), Associate Professor, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava, Ukraine
24 Pershotravnevyi Ave., Poltava, 36601, Ukraine

Conceptual bases of anti-crisis policy for Ukraine's environmentally oriented development

Abstract

The current economic situation in Ukraine can be defined as a crisis stage of the economic cycle. It has occurred due to a number of exogenous and endogenous impact factors. The authors aim to study the causes of the current crisis in Ukraine and to work out proposals related to the state anti-crisis program development and implementation.

The authors determine the main internal and external «anti-drivers» of economic development in Ukraine, such as destabilizing processes within the integrated foreign economic policy of the state, public administration and market failures, and domination of socially inefficient psychological sets among the economic agents. The growth of negative processes and their accumulation has led to the emergence of the complex (economic, political, technological, and environmental) crisis in Ukraine. Negative impacts of such processes lead to a deepening ecological crisis with the increase of its duration and catastrophic environmental consequences. The authors stipulate the need to introduce a concept of environmentally friendly development in Ukraine. Given that the agent of management that determines economic conditions within the country's territory and acts as the bearer of human rights is the institution of government, the resolving of accumulated conflicts requires development and gradual implementation of a relevant government anti-crisis policy. Taking into account the identified causes of the current crisis in Ukraine, the authors of the research have built a conceptual framework of the anti-crisis policy of environmentally oriented industrial development. It will help to find the adjustment to changes befitting public investment, competition, and ideological strategies. In particular, the authors have advanced the main priorities of the investment policy, forms of support for innovation-active enterprises and tools for ideological strategy that will combine traditional antimonopoly measures with indirect methods of supply and demand regulation.

Implementation of the changes related to public investment, competition, and ideological strategies as well as refocusing towards the priority areas of technological modernization of production will help Ukraine to solve two key tasks: getting the economy out of the crisis and simultaneous reorienting towards environmentally oriented development of the industrial sector.

Keywords: Crisis; Anti-Driver of Economic Development; Anti-Recessionary Policy; Investment Strategy; Technological Modernization

JEL Classification: O13; O29

Брижань І. А.

доктор економічних наук, доцент, кафедра економіки підприємства та управління персоналом, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, Україна

Григор'єва О. В.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, Україна

Концептуальні основи антикризової політики екологічно орієнтованого розвитку України

Анотація. В статті визначено екзогенні та ендогенні фактори, які стали причиною виникнення комплексної кризи в Україні. Авторами розроблено концептуальні основи формування антикризової політики екологічно орієнтованого розвитку України, які базуються на ідентифікації внутрішніх і зовнішніх антидрайверів економічного розвитку і дають можливість підкріплювати доводами пріоритети інвестиційної політики та модернізації виробництва, антимонопольної та антикорупційної стратегій, сформуванню інструментарію мотивації екологічно орієнтованої діяльності підприємств.

Ключові слова: криза; антидрайвери економічного розвитку; антикризова політика; інвестиційна стратегія; технологічна модернізація.

Постановка проблеми. Нарощування негативних процесів та їх кумуляція спричинили виникнення в Україні сучасної комплексної кризи – економіко-політичної, технологічної, екологічної. При цьому вплив такої комплексної кризи супроводжується поглибленням кризи екологічної, збільшенням її тривалості та катастрофічності наслідків. Це визначає необхідність упровадження в Україні концепції екологічно орієнтованого розвитку, реалізація якої на практиці буде сприяти «екологізації» мислення й перегляду багатьох стереотипів у процесі прийняття екологічно орієнтованих рішень. Враховуючи, що суб'єктом управління, який визначає умови господарювання в межах території країни та виступає носієм прав громадян, є інститут державної влади, розв'язання накопичених протиріч потребує розроблення та поетапної реалізації відповідної державної програми. А першочерговим завданням подолання кризи та забезпечення сталого розвитку є реформа інституціонального поля господарювання, сформованого на законодавчому рівні, тобто рекомбінація підходів, методів та інструментів державного управління економічним розвитком в умовах кризи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Причини розвитку кризи та напрямки подолання кризових явищ постійно знаходяться в полі зору українських і зарубіжних економістів. Серед вагомих наукових досліджень кризових явищ необхідно назвати праці таких зарубіжних вчених, як: А. Сміт (A. Smith,), Дж. М. Кейнс (J. M. Keynes), Й. Шумпетер (J. Schumpeter), А. Піру (A. Pigou), К. Маркс (K. Marx), К. Жугляр (C. Juglar), Дж. Кітчін (J. Kitchin), М. Кондратьєв, С. Кузнець (S. Kuznets), У. Мітчелл (W. Mitchell) та ін. Серед сучасних зарубіжних економістів, що досліджують питання кризи та розроблення антикризової політики, варто назвати такі імена, як К. Херманн (K. Herrmann, 1996) [1], Л. Бартон (L. Barton, 1993) [2], Е. Хансен (A. Hansen, 2007) [3], К. Ру-Дюфор (K. Roux-Dufort, 1996) [4]. Українські вчені також приділяють велику увагу питанням циклічності та напрямкам їх згладжування. Так, Т. Боголіб розглядає забезпечення стійкості бюджетної системи України в умовах кризових явищ [5]. В. Боронос та О. Василик досліджують стабільність фінансової системи під час кризи [6; 7]. Однак сьогодення криза має комплексний характер, що вимагає використання системного підходу до оцінки антидрайверів економічного розвитку й розроблення антикризової політики, актуальної в умовах сучасного циклічного розвитку.

Мета статті полягає в дослідженні причин сучасної комплексної кризи в Україні й виявленні основних напрямків формування та реалізації державної антикризової програми екологічно орієнтованого розвитку.

Основні результати дослідження. Сучасну економічну ситуацію в Україні в термінах економічної теорії нерівноважних економічних систем можна визначити як кризову стадію циклу, входження в яку зумовлено кумулятивним ефектом від спільного впливу низки екзогенних та ендогенних факторів. Зокрема, екзогенними поштовхами до кризи виступили: світова фінансова криза 2008–2009 рр. та її наслідки, введення Федеральною резервною системою США у 2013 р. режиму фіксованого валютного курсу, криза бюджетних дефіцитів та економічна рецесія країн-учасниць ЄС, дестабілізуючі процеси в рамках зовнішньої економічної інтеграційної політики, конфлікт конкурентних інтересів міжнародних організацій (Європейський та Митний Союзи).

Внутрішні антидрайвери економічного розвитку в Україні утворено: провалами державного управління, провалами ринку та домінуванням суспільно неефективних психологічних настанов економічних агентів, у т.ч. у сфері природокористування й охорони навколишнього середовища. До антидрайверів державного управління відносяться: надмірна централізація із командно-адміністративним управлінням економікою з єдиного центру; незбалансоване бюджетне регулювання окремих сфер промисловості та пов'язане з ним нарощування державних витрат і накопичення бюджетних дефіцитів;

надмірне розростання бюрократичних інститутів управління, які істотно гальмують реалізацію економічних ініціатив середнього та малого підприємництва; нестабільність державної промислової політики, базові стратегічні цілі якої змінювалися на полярні внаслідок змін, що відбуваються на політичному рівні.

У природоохоронній галузі антидрайверами державного управління є: низький стимулюючий ефект існуючих державних важелів регулювання обсягів емісії забруднюючих речовин у навколишнє середовище та користування природними ресурсами, переважання фіскальних та адміністративно-командних інструментів управління у сфері природокористування, вторинність екологічних настанов у ієрархії пріоритетів державної політики порівняно із короткостроковими економічними вигодами, відсутність комплементарності між економічною та екологічною стратегіями розвитку. До антидрайверів ринкової саморегуляції належить монополізація основних бюджетоутворюючих галузей промисловості й пов'язані з цим негативні процеси та явища, у т.ч. в галузі природокористування: встановлення монопольних цін, що перешкоджає встановленню науково обґрунтованих цін як на сировину, так і на кінцеву продукцію; урахування екологічних податків у собівартості продукції, що перекладає фіскальне навантаження за емісію забруднення на її споживача; штучне збільшення монопольних бар'єрів для вільного перерозподілу ресурсів; консервація застарілої техніки й технологій виробництва, що, між іншим, сприяє збереженню високого рівня техногенного навантаження на довкілля; переважання в експорті сировини та проміжної продукції, тобто перетворення природного фонду країни у сировинну базу більш економічно забезпечених країн-імпортерів; порушення умов розподілу сукупного суспільного продукту.

Серед суспільно неефективних психологічних настанов, що негативно впливають на економічне зростання та ефективність екологічної політики в Україні, слід відзначити: поширеність зловживань службовим становищем; схильність до престижного або демонстративного споживання – придбання товарів (продукції), часто імпортних, за надмірною ціною, престижність яких перевищує їх споживчі властивості; інвестиційний песимізм і недовіра до представників уряду; низький рівень екологічної культури й етики у суспільстві; домінування «екологічно брудних» стереотипів природокористування.

Зважаючи на проаналізовані вище основні причини сучасної кризи в Україні, нами було розроблено концептуальні основи формування антикризової політики екологічно орієнтованого розвитку промисловості, які повинні сприяти внесенню відповідних змін у державну інвестиційну, антимонопольну й ідеологічну стратегії, а також визначити основні орієнтири технологічної модернізації виробництва.

Державна інвестиційна стратегія має робити акцент на заходах, що покращують інвестиційний клімат та сприяють притоку інвестицій в реальний сектор економіки. Таким чином, інноваційно активні підприємці, які вкладають кошти в технологічне оновлення виробництва з урахуванням екологічного вектора розвитку, мають отримати активну підтримку державних інститутів. Ця підтримка повинна виражатися у формі:

1) введення тимчасових пільгових режимів інвестиційної діяльності, що дозволяє на договірній основі протягом певного періоду часу отримувати податкові, митні, кредитні й інші пільги підприємствам, які реалізують екологічно орієнтовані інвестиційні проекти у сфері модернізації виробництва на інноваційній основі;

2) розроблення прозорих та ефективних економічних механізмів регулювання та стимулювання діяльності у сфері інвестування в інновації;

3) надання на законодавчому рівні гарантій стабільності (незмінності) правил встановлення податкової бази й тарифних ставок на ресурси (сировинні, фінансові, трудові) протягом погодженого періоду часу;

4) формування пакету адресних державних замовлень на екологічно чисту інноваційну продукцію та/або для модернізованих галузей виробництва з метою збільшення потенціалу внутрішнього ринку.

При цьому доцільно визначити коротко- та довгострокові пріоритети в сфері інвестування в інновації [8]. Зокрема, розроблення власних інноваційних продуктів потребуватиме більших ресурсів, займатиме більше часу та пов'язано із більшим ризиком невизначеності, ніж придбання (або ж імітація) існуючих «ноу-хау» в конкурентів. Отже, у короткостроковому періоді невідкладність потреби в уповільненні кризових процесів (недопущення подальшого загострення кризи) зумовлює пріоритетність інвестування в імітацію існуючих інновацій, ніж у розробку власних («з нуля»). Проте у довгостроковому періоді, після пом'якшення кризових процесів та їх наслідків, для підвищення державної безпеки, реалізації внутрішнього наукового потенціалу і створення конкурентних переваг на світовому ринку необхідно стимулювати власні науково-конструкторські дослідження та змінювати пріоритет інвестування з «імітації» на «розроблення». Зважаючи на це, державна інвестиційна стратегія має враховувати особливості спрямування інвестиційних проектів («розробка» або «імітація» інновацій), визначати часові рамки домінування коротко- та довгострокових інвестиційних пріоритетів, алгоритми їх своєчасної та природної (коєволюційної) зміни, а також кількісні критерії ефективності вжитих заходів, за якими їх можна відстежувати й коригувати.

В Україні має бути створений мотиваційний механізм у промисловості до впровадження новітніх, у т.ч. ресурсоефективних, технологій, масштабної заміни обладнання на нове, що дозволить зменшити витрати ресурсів та екологічні збитки. Це потребує закріплення в законодавстві норми, що частина коштів підприємства, яка спрямовується на впровадження ресурсо- та енергоефективних заходів, звільняється від оподаткування.

Дослідження основних методологічних підходів до економічного розвитку показало, що найважливішим драйвером необхідних змін виступає антимонопольна політика на базі відповідної стратегії. В Україні головними пріоритетами сучасної державної антимонопольної стратегії мають бути:

- підвищення ефективності державних інститутів управління – скорочення корупційності та бюрократії системно на принципах законності й гласності;
- захист конкуренції на внутрішньому ринку (забезпечення рівних умов для ведення бізнесу, встановлення чітких правил господарювання, що не допускають подвійного трактування);
- збільшення ініціативної активності Антимонопольного комітету України в сфері моніторингу ринкового середовища з питань утворення монополій та планової експертизи добросовісності конкуренції у діловій сфері.

В Україні сформувалася модель економіки, яка побудована переважно на низькотехнологічних галузях й укладах; у промисловому комплексі домінують виробництва з низькою наукоємністю та високою ресурсо- й енергоінтенсивністю. Погіршення загальної економічної ситуації, наслідком чого стало падіння світового попиту, значно загострило проблеми в реальному секторі економіки України. В країні досі переважаючими джерелами зростання у промисловості є резерви виробничих потужностей, що не були задіяні впродовж кризового періоду, а також сприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура. Промисловість країни потребує масштабної модернізації із урахуванням необхідності забезпечення екологічно орієнтованого розвитку промисловості. Тому орієнтирами технологічної модернізації виробництва мають стати:

- державний протекціонізм з метою стимулювання розвитку національного промислового сектору економіки, особливо галузей високотехнологічної кінцевої продукції як базису нарощування промислового потенціалу в довгостроковому періоді;

- концепції активного товарного балансу – активного імпорту сировини та експорту кінцевої продукції;
- визначення найбільш уразливого (найменш конкурентоздатного) серед життєво необхідних елементів економічної системи та його підсилення;
- використання найкращих наявних технологій – найбільш ефективні на сучасному етапі науково-технологічного розвитку у відповідному секторі промисловості технології та /або способи проектування, побудови, технічного обслуговування, експлуатації та виведення з експлуатації виробничих фондів.

Пріоритетними напрямками технологічного переозброєння при виборі вектору майбутнього економічного розвитку виступають:

- 1) використання новітніх технологій з меншою енергетичною ресурсоемністю при одночасній відмові від екологічно брудних технологій виробництва;
- 2) розвиток поновлювальних джерел енергії, перехід до ресурсощадних та екологічно безпечних способів видобутку природних ресурсів;
- 3) впровадження інноваційних систем послідовного ресурсокористування та рециклінгу відходів побуто й виробництва;
- 4) рекультивація техногенно порушених територій та акваторій;
- 5) розробка техногенних родовищ корисних копалин;
- 6) формування регіональних кластерів, у межах яких контроль за рівнем негативного впливу на довкілля побудовано на принципі «мильного міхура», тобто введенні міжнародної практики продажу прав на забруднення [8]. В даному випадку принцип «мильного міхура» передбачає встановлення для всієї сукупності підприємств у межах окремої території певного (науково й екологічно обґрунтованого) ліміту або квоти на емісію забруднення.

Проведення технологічної модернізації із урахуванням зазначених вище орієнтирів буде сприяти відновленню стратегічної ролі вітчизняної промисловості у стимулюванні сталого розвитку та підвищенні конкурентоспроможності економіки України.

Важливим блоком державної програми виходу з кризи та забезпечення екологічно орієнтованого розвитку є формування необхідної мотивації екологічно орієнтованої діяльності суб'єктів господарювання та населення. В Україні дуже низьким залишається рівень екологічної поінформованості, свідомості й відповідальності населення та виробників промислової продукції, а в суспільстві домінують застарілі стандарти, система екологічної сертифікації є нерозвиненою. Лише 55 товаровиробників України мають екологічні сертифікати, що надають право на застосування екологічного маркування (230 найменувань продукції) [9]. Для порівняння, в Китаї 26 тисяч найменувань продукції мають екологічне маркування, в країнах ЄС – 25 тисяч, в Канаді – 10 тисяч.

Для створення в суспільстві сприятливого середовища та відповідної мотивації до екологічно орієнтованої діяльності велике значення має розробка державної ідеологічної стратегії, яка має поєднувати традиційні антимонопольні заходи (економічні відносини на тендерній основі) з непрямыми методами регулювання попиту й пропозиції. Інструментами впливу можуть бути:

1) впровадження накопичувальної бонусної системи, що впливатиме на цінові, податкові, кредитні або інші пільгові пропозиції для вітчизняних товаровиробників, які відповідають встановленим кількісним критеріями екологічно відповідального бізнесу;

2) здійснення обміну боргових зобов'язань (боргова конверсія) між економічним суб'єктом-боржником, інвестором і кредитним банком (продавцем боргу) для вчинення боржником певних дій [10]. Зокрема, можуть бути вжиті такі заходи: технологічне оновлення виробництва, зменшення техногенного навантаження на природне середовище, реалізація масштабних соціальних програм тощо;

3) розроблення процесуальних механізмів компенсації економічної, екологічної, моральної та іншої шкоди, завда-

ної порушенням законодавства внаслідок зловживання правом власності та службовим станом;

4) впровадження жорсткої системи економічних санкцій та дотримання принципу невідворотності покарання, що покладено на правопорушників, у тому числі й шляхом накладання заборони займатися підприємницькою діяльністю;

5) проведення спільних державних і громадських експертиз й аудитів з обов'язковим оприлюдненням результатів документально оформленого системного неупередженого оцінювання впливу окремих проектів або видів підприємницької діяльності на економічні, соціальні та екологічні складові розвитку, а також встановлення їх відповідності вимогам законодавства;

6) створення доступних широким верствам населення баз даних, які мають відношення до фактів, тенденцій та процесів у реальному секторі економіки, взаємозв'язків між економічними контрагентами, наслідків техногенного впливу, зумовленого конкретним видом діяльності та ін.;

7) реалізація соціальної рекламної кампанії, інформаційно-просвітницьких програм і маркетингових акцій, спрямованих на лобювання інноваційної, екологічно чистої продукції, технологій та обладнання, а також систематична пропаганда через ЗМІ суспільно-ефективних психологічних настанов. Це сприятиме імплементації соціально-відповідальних та екологічно лояльних норм господарювання.

Запровадження наведених заходів дозволить стимулювати розвиток екологічно відповідальної бізнес-культури, а також сформулювати попит, надаючи споживачам комплексну різнобічну інформацію про характер продукції або послуги, процес виробництва, репутацію виробника, тобто опосередковано впливати на виробників, які прагнуть зберегти й розширити власний сегмент ринку. Орієнтація на зменшення негативного впливу на навколишнє середовище має стати важливим економічним завданням розвитку кожного промислового підприємства, тому що екологічно спрямована діяльність сприяє зміцненню репутації підприємства-виробника, приверненню уваги до своїх товарів з боку екологічно орієнтованих споживачів, зростанню обсягів продажів, забезпеченню інших економічних та соціальних вигід.

Висновки. Таким чином, держава має сформувати нові економічні умови ведення бізнесу, які будуть сприяти недопущенню подальшого загострення економічної кризи й комплексній екологізації та залученню інвестицій саме в екологічно орієнтовані стратегії. Реалізація запропонованих змін щодо державної інвестиційної, антимонопольної та ідеологічної стратегій, а також переорієнтації на пріоритетні напрямки технологічної модернізації виробництва,

дозволить Україні виконати два ключові завдання: забезпечити вихід економіки країни з кризового стану з одночасним переходом на екологічно орієнтований розвиток промислового сектору економіки.

Література

1. Forgue B. Nouvelles approches de la gestion des crises / B. Forgue // *Revue française de gestion*. – Paris. – 1996. – № 108. – P. 72–73.
2. Barton L. Crisis in organizations: Managing and communicating in the Heat of Chaos. / L. Barton. – Cincinnati, Ohio : South-Western, 1993. – 256 p.
3. Хансен Э. Экономические циклы и национальный доход / Э. Хансен. – М. : Директ-Медиа, 2007. – 644 с.
4. Roux-Dufort C. Crises: des possibilités d'apprentissage pour l'entreprise / C. Roux-Dufort // *Revue Française de Gestion*. – Paris, 1996. – № 108. – P. 78–89.
5. Боголіб Т. М. Забезпечення стійкості бюджетної системи України в умовах кризових явищ / Т. М. Боголіб // *Економічний часопис-XXI*. – 2014. – № 7-8. – С. 48–51.
6. Боронос В. Г. Механізм залучення фінансових ресурсів в умовах кризи платежів / В. Г. Боронос, В. Т. Александров, І. І. Плікус // *Економічний часопис-XXI*. – 2014. – № 9-10. – С. 85–88.
7. Василік О. Д. Державні фінанси України / О. Д. Василік, К. В. Павлюк. – К. : НІОС, 2002. – 608 с.
8. Яковлев А. І. Методичні засади вибору пріоритетних напрямів інноваційного розвитку в Україні / А. І. Яковлев // *Наука та наукознавство*. – 2013. – № 4. – С. 45–57.
9. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>.
10. Hussen A. M. Principles of Environmental Economics. Economics, Ecology and Public Policy / A. M. Hussen. – USA and Canada : Routledge Publication, 2000. – P. 203–329.

Стаття надійшла до редакції 14.05.2015

References

1. Forgue, B. (1996). Nouvelles approches de la gestion des crises. *Revue française de gestion*, 108, 72-73 (in Fr.).
2. Barton, L. (1993). *Crisis in organizations: Managing and communicating in the Heat of Chaos*. Ohio: South-Western, Cincinnati.
3. Khansen, E. (2007). *Economic cycles and national income*. Moscow: Dyrekt-Medya (in Russ.).
4. Roux-Dufort, C. (1996). Crises: des possibilités d'apprentissage pour l'entreprise. *Revue Française de Gestion*, 108, 78-89 (in Fr.).
5. Boholib, T. (2014). Providing of firmness of the budgetary system of Ukraine in the conditions of the crisis phenomena. *Ekonomicnij Casopis-XXI (Economic Annals-XXI)*, 7-8, 48-51 (in Ukr.).
6. Boronos, V., Aleksandrov, V., & Plikus, I. (2014). Mechanism of bringing in of financial resources in the conditions of crisis of payments. *Ekonomicnij Casopis (Economic Annals)*, 9-10, 85 – 88 (in Ukr.).
7. Vasylyk O., & Pavlyuk, K. (2002). *Public finances of Ukraine*. Kyiv: NIOS (in Ukr.).
8. Yakovlyev, A. (2013). Methodical principles of choice of priority directions of innovative development are in Ukraine. *Nauka ta naukoznavstvo (Science and Research)*, 4, 45-57 (in Ukr.).
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010). *About Basic principles (strategy) of public ecological policy of Ukraine on a period 2020 to (Law of Ukraine)*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2818-17> (in Ukr.).
10. Hussen, A. (2000). *Principles of Environmental Economics. Economics, Ecology and Public Policy*. USA and Canada: Routledge Publication.

Received 14.05.2015

Щодо публікації наукових статей у науковому фаховому журналі «Економічний часопис-XXI»

Шановні колеги!

«Економічний часопис-XXI» – визнаний в Україні та за кордоном науково-аналітичний журнал, який заснований 1996 року і видається Інститутом суспільної трансформації.

Журнал «Економічний часопис-XXI» входить до переліку фахових наукових видань з економічних наук

(Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 528 від 12.05.2015 р.).

Пропонуємо науковцям, викладачам, аспірантам, докторантам публікувати свої наукові статті та результати дисертаційних досліджень у науковому фаховому журналі «Економічний часопис-XXI».

Вимоги до наукових статей викладені в Інтернеті за лінком: <http://soskin.info/ea/avtory.html>